

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

БДЖІЛЬНИЦТВО

спеціальність	201 Агронімія	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Агронімія	факультет	Агронімії та захисту рослин
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	Лісівництва та мисливського господарства

ВИКЛАДАЧ

Бородін Юрій Миколайович

Вища освіта – спеціальність зооінженерія

Науковий ступень – кандидат сільськогосподарських наук 16.00.06 – Гігієна та ветеринарна санітарія

Вчене звання – старший викладач кафедри лісівництва та мисливського господарства

Досвід роботи – більше 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- Автор більше 30 тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	0953994763	електронна пошта	y.n.borodin@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet, Zoom, Moodle
---------	------------	------------------	--	-----------------------	---------------------------

До викладання дисципліни долучені: асистент кафедри лісівництва та мисливського господарства Радченко Ольга Сергіївна

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування компетентностей обирати оптимальні нормативні документи для професійної діяльності у сфері виробництва і переробки продукції тваринництва, користуватись ними та приймати участь у їх розробці
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проєкт
Специфічні результати навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • знання біології бджолої сім'ї її життєвого циклу упродовж року / індивідуальні практичні завдання; • знання основних правил годівлі бджіл та технології їх утримання і розведення / індивідуальні практичні завдання; • здатність забезпечення медоносних бджіл безперервним медоносним конвеєром в Україні та інших країнах, формування медоносного конвеєра пасіки, кормова бази бджільництва і запилення ентомофільних культур / індивідуальні практичні завдання; • здатність впровадження технології організації кочівлі пасік / індивідуальні практичні завдання; • знання технології виробництва одержання основної продукції та нетрадиційні продукти бджільництва / індивідуальні практичні завдання; • здатність організовувати профілактичні заходи проти ворогів, хвороб і шкідників бджіл / індивідуальні практичні завдання; • здатність забезпечення економічної стійкості підприємств бджільництва / індивідуальні практичні завдання.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекцій, 18 годин практичних занять ; модульний контроль (3 кредити); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	Програмні результати навчання	<p>ЗК.06. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК.07. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК.11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>СК.02. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції.</p>	<p>ЗПРН.03. Обговорювати і пояснювати основи, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права.</p> <p>ЗПРН.05. Проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію.</p> <p>СПРН.01. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.</p> <p>СПРН.04. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.</p> <p>СПРН.06. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.</p> <p>СПРН.07. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.</p>
--------------------	--------------------------------------	--	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Значення бджільництва в історичному і на сучасному етапі розвитку. Біологія медоносної бджоли.

Технологія розведення утримання і вирощування медоносних бджіл.

Лекція 1.	Історія розвитку бджільництва. Стан і перспективи розвитку бджільництва на Україні та в інших країнах.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Склад бджолоїної сім'ї та функції особин.	Самостійна робота	Нетрадиційні продукти бджільництва. Значення бджільництва в історичному і на сучасному етапі розвитку. Медоносна база і запилення бджолами с.-г. культур. Хвороби та шкідники бджіл.
	Біологія бджолоїної сім'ї.		Біологія бджолоїної сім'ї.		
Лекція 2.	Морфологія бджоли.	ПЗ 2	Морфологія медоносної бджоли <i>Apis mellifera</i> та її родини		
	Анатомія бджоли.		Анатомія медоносної бджоли <i>Apis mellifera</i> та її родини		
Лекція 3.	Життєдіяльність бджолоїної сім'ї на протязі року. Мікроклімат бджолоїної сім'ї.	ПЗ 3	Будова гнізда бджіл.		
Лекція 4.	Вулики та пасічницький інвентар. Пасічні будівлі.		Знати особливості росту та розвитку бджолоїної родини		
			ПЗ 4		

Модуль 2. Технологія розведення утримання і вирощування медоносних бджіл.

Медоносна база і запилення бджолами с.-г. культур. Хвороби та шкідники бджіл.

Лекція 5.	Технологія утримання бджолоїних сімей та виробництва продуктів бджільництва.	ПЗ 5	Знати асортимент та призначення пасічницького реманенту	Самостійна робота	Технологія виробництва, переробки та зберігання меду. Технологія виробництва, переробки та зберігання воску, бджолоїного обніжжя, перги і прополісу. Технологія виробництва біологічно активних продуктів бджільництва.
	Підготовка бджолоїних сімей до медозбору при утриманні їх у вуликах різних систем.		ПЗ 6		
	Кормова база бджільництва. Споживання меду і перги бджолоїною сім'єю на протязі року. Медоносні рослини. Нектаропродуктивність.	Підготовка бджолоїних сімей до медозборів і технологія виробництва продуктів бджільництва			
Лекція 6.	Племінна робота на пасіці. Види і породи бджіл. Породне районування бджіл. Методи виведення маток.	ПЗ 7			
	Зимівля бджіл. Підготовка сімей. Норми кормових запасів для зимівлі бджіл. Фактори, які впливають на успішну зимівлю бджіл. Осіннє нарощування		Технологія виробництва воску, прополісу, обніжжя та перги, знати їх склад і властивості		
		ПЗ 8	Запилення с.-г. культур.		

молодих бджіл.
Хвороби та шкідники бджіл.

ПЗ 9

Особливості розмноження бджіл. Вміти формувати відводки та здійснювати протиросові заходи на пасіці.
Штучне виведення маток та формування відводів
Породи і методи розведення бджіл і особливості селекційно-племінної роботи на пасіці
Організація пасічного господарства
Хвороби та шкідники бджіл
Основні відомості про хвороби бджіл і шляхи їх розповсюдження.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Поліщук В.П. Бджільництво: Підручник. К.: Вища шк., 2001. 287 с
2. Бджільництво. Терміни та визначення понять. Боднарчук Л. та ін. К.: Держспоживстандарт України (Національний стандарт України), 2003. 58 с.
3. Мирось В.В, Бабарика І.Г. Бджільництво: навчальний посібн. Х. 2007. 278 с.
4. Пасіка на присадибній ділянці / Г.Ф. Яцук, Ю.Х Розумний, Р.П. Бомба. – Вид. 2-ге. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2014. 144 с.
5. Приймак Г. М. Бджільництво: запитання та відповіді. Київ : УААН, 2003. 600 с.

Методичне забезпечення

1. Довідник пасічника. В.П. Поліщук та ін.; за ред. В.П. Поліщука. 2-е вид. перероб. і доп. К.: Урожай, 1990. 224 с.
2. Лановська М.Г., Черненко Р.М., Бурбелюк В.Ф., Івашук В.В. Практикум з бджільництва. 1-е видання, 2006. 192 с.
3. Лозінський М.В., Глеваський В.І., Яковенко О.М., Устинова Г.Л. Основи бджільництва: навчальний посібник. Біла Церква, 2022. 152 с.
4. Васильєва Ю.О. Управління якістю продукції. - Х.: РВВ. ДБТУ, 2021.-40с. с.
5. Мирось В.В., Ковтун С.Б. Практикум з бджільництва. Х.: 2014.193

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування, залік
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.